

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

2006/0144(COD)

28.3.2007

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

για την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα ένζυμα τροφίμων και την τροποποίηση της οδηγίας 83/417/ΕΟΚ του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ και της οδηγίας 2001/112/ΕΚ του Συμβουλίου
(COM(2006)0425 – C6-0257/2006 – 2006/0144(COD))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Erna Hennicot-Schoepges

PA_Legam

ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Επί χιλιετίες ο άνθρωπος χρησιμοποιεί μικροοργανισμούς που απαντούν στη φύση – βακτήρια, ζυμομύκητες και μύκητες της μούχλας – και τα ένζυμα που αυτοί παράγουν για να παρασκευάσει τρόφιμα όπως ψωμί, τυρί, μύρα και κρασί. Κατά το δεύτερο ήμισυ του εικοστού αιώνα σημειώθηκε σημαντική αύξηση της χρήσης ενζύμων στην επεξεργασία τροφίμων (όπως ψημένα παρασκευάσματα, κρασί και χυμοί, ζυθοποιία, γαλακτοκομικά προϊόντα, άμυλο και ζάχαρη) και η διαρκώς αυξανόμενη επιτήδευση στις μεθόδους επεξεργασίας και παρασκευής τροφίμων θα απαιτεί όλο και μεγαλύτερο φάσμα ενζύμων.

Τα ένζυμα είναι εξαιρετικά χρήσιμα στη βιομηχανία τροφίμων. Δρώντας ως βιολογικοί καταλύτες διευκολύνουν τις βιοχημικές αντιδράσεις δια των οποίων σχηματίζονται όλα τα βιολογικά υλικά και τελικά διασπώνται. Τα ένζυμα μπορούν να διασπάσουν πολύπλοκα μόρια (π.χ. υδατάνθρακες) σε μικρότερες μονάδες, μπορούν να καταλύσουν διαρθρωτικές αλλαγές εντός ενός μορίου (π.χ. ισομερισμός της ζάχαρης), ή να ενώσουν μόρια υποστρώματος με άλλα ειδικά μόρια (π.χ. σχηματισμός πρωτεϊνών ή υλικών του κυτταρικού τοιχώματος). Πέραν τούτων, τα ένζυμα είναι πολύ αποτελεσματικά δεδομένου ότι μπορούν να επιταχύνουν αντιδράσεις τουλάχιστον κατά ένα εκατομμύριο φορές να τροποποιηθούν τα ίδια. Σε σύγκριση με τις χημικώς καταλυόμενες αντιδράσεις, οι ενζυματικές αντιδράσεις προσφέρουν σημαντικά πλεονεκτήματα από την άποψη της χαμηλότερης κατανάλωσης ενέργειας, της χαμηλότερης παραγωγής αποβλήτων και της βιοαποικοδομησιμότητας. Τα ένζυμα μπορούν να συγκριθούν με κλειδί για μεμονωμένη κλειδαριά παρά με χημικό τσεκούρι για το σπάσιμο της πόρτας. Η αυξημένη χρήση ενζύμων προκάλεσε την εμφάνιση "εμπορικών" ενζύμων που παράγονται από τη ζύμωση ειδικά επιλεγμένων μικροοργανισμών.

Η νομοθεσία που ελέγχει τη χρήση των ενζύμων στην επεξεργασία των τροφίμων δεν έχει πλήρως εναρμονιστεί στην ΕΕ. Τα ένζυμα που χρησιμοποιούνται στην επεξεργασία τροφίμων θεωρούνται είτε πρόσθετα τροφίμων είτε βοηθητικά μέσα επεξεργασίας. Τα πρόσθετα τροφίμων είναι ουσιαστικά ουσίες που προστίθενται σε είδος διατροφής και έχουν τεχνολογική λειτουργία στο εν λόγω είδος, ενώ τα βοηθητικά μέσα επεξεργασίας είναι ουσιαστικά ουσίες που προστίθενται κατά τη διάρκεια της επεξεργασίας τροφίμων για τεχνικούς λόγους και μπορεί να καταλήξουν στα τρόφιμα αλλά δεν έχουν τεχνολογική λειτουργία στο τελικό είδος διατροφής.

Η χρήση ενζύμων ως πρόσθετων τροφίμων διέπεται από την οδηγία 89/107/ΕΟΚ. Πάντως, επί του παρόντος, αυτή η οδηγία καλύπτει μόνον και χορηγεί έγκριση για δύο ένζυμα ως πρόσθετα τροφίμων (λυσοζύμη και ινβεργάση). Η χρήση ενζύμων ως βοηθητικών μέσων επεξεργασίας δεν υπόκειται σε ρυθμιστικό πλαίσιο σε ευρωπαϊκό επίπεδο αλλά μόνον σε εθνικό επίπεδο. Η εθνική νομοθεσία στον τομέα αυτό διαφέρει από χώρα σε χώρα όσον αφορά τον αριθμό και τον τύπο των επιτρεπόμενων ενζύμων (είτε παράγονται από γενετικώς τροποποιημένους μικροοργανισμούς είτε όχι) στις διάφορες εφαρμογές καθώς και την έγκριση πριν από την κυκλοφορία στην αγορά.

Για να δημιουργηθούν ισότιμοι όροι και για να εξασφαλισθεί η σωστή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, είναι απαραίτητη η εναρμόνιση των διατάξεων σε κοινοτικό επίπεδο. Ο προτεινόμενος κανονισμός αποσκοπεί στην εναρμόνιση της αποτίμησης της ασφάλειας και της έγκρισης όλων των ενζύμων τροφίμων περιλαμβανομένων και εκείνων που παράγονται

ΓΤΟ και απαιτεί την επισήμανσή τους.

Η συντάκτρια γνωμοδότησης χαιρετίζει αυτήν την πρόταση η οποία θα εισαγάγει εναρμονισμένο σύστημα αποτίμησης της ασφάλειας των ενζύμων σε κοινοτικό επίπεδο. Ωστόσο για να καταστεί η πρόταση πιο αποτελεσματική η συντάκτρια γνωμοδότησης θα ήθελε να εισαγάγει ταχεία διαδικασία για τα ένζυμα τροφίμων που έχουν ήδη αποτιμηθεί και λάβει έγκριση από κράτη μέλη (όπως η Δανία, η Γαλλία ή το Ηνωμένο Βασίλειο). Η συντάκτρια γνωμοδότησης θα ήθελε επίσης να προτείνει ορισμένες τροπολογίες για να ενισχύσει τη νομική σαφήνεια.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Η Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας καλεί την Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να ενσωματώσει στην έκθεσή της τις ακόλουθες τροπολογίες:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή¹

Τροπολογίες του Κοινοβουλίου

Τροπολογία 1

Άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο (γ α) νέο

(γα) βοηθητικών μέσων πέψης·

Αιτιολόγηση

Αποσαφήνιση νομικής φύσεως. Πρέπει να είναι σαφές ότι, όπως δηλώνεται στην αιτιολογική σκέψη 4, ο παρών κανονισμός πρέπει να καλύπτει μόνον ένζυμα που προστίθενται στα τρόφιμα για τεχνολογικούς σκοπούς και όχι ένζυμα που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, όπως ένζυμα για βοηθητικά μέσα της πέψης.

Τροπολογία 2

Άρθρο 2, παράγραφος 4

4. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε μικροβιακές καλλιέργειες που χρησιμοποιούνται **παραδοσιακά** στην παραγωγή τροφίμων και οι οποίες μπορεί να περιέχουν ένζυμα, αλλά δεν χρησιμοποιούνται ειδικά για την παραγωγή τους.

4. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε μικροβιακές καλλιέργειες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή τροφίμων και οι οποίες μπορεί να περιέχουν ένζυμα, αλλά δεν χρησιμοποιούνται ειδικά για την παραγωγή τους.

¹ Δεν δημοσιεύθηκε ακόμη στην ΕΕ.

Αιτιολόγηση

Αποσαφήνιση νομικής φύσεως. Δεν είναι σαφές τι καλύπτει ο όρος "παραδοσιακά".

Τροπολογία 3

Άρθρο 3, παράγραφος 2, εδάφιο 1 α (νέο)

***ως "παρασκεύασμα ενζύμων τροφίμων"
νοείται ένζυμο τροφίμων που αποτελείται
από ουσίες οι οποίες διευκολύνουν την
αποθήκευση, την πώληση, την
τυποποίηση, την αραίωση ή τη διάλυση
του ενζύμου τροφίμων.***

Αιτιολόγηση

Από την πρόταση λείπει ορισμός για το "παρασκεύασμα ενζύμων τροφίμων". Για να διευκολυνθεί η επισημάωση των ενζύμων τροφίμων μεταξύ επιχειρήσεων, αυτός ο όρος εισάγεται στο άρθρο 8.

Τροπολογία 4

Άρθρο 6, παράγραφος 2, στοιχείο (α)

α) την ονομασία του ενζύμου τροφίμου·

***α) τον ορισμό του ενζύμου τροφίμων,
περιλαμβανομένων της κοινής ή
συνιστώμενης ονομασίας του, της
συστηματικής ονομασίας και των
συνωνύμων, ει δυνατόν σύμφωνα με τη
Διεθνή Ένωση Βιοχημείας και Μοριακής
Βιολογίας, και στην περίπτωση των
πολύπλοκων ενζύμων, την ονομασία που
επιλέγεται βάσει της δράσης του ενζύμου
που καθορίζει τη λειτουργία του·***

Αιτιολόγηση

Ει δυνατόν πρέπει να χρησιμοποιείται η ακριβέστερη ονομασία του ενζύμου με βάση την ονοματολογία της Διεθνούς Ένωσης Βιοχημείας. Στην περίπτωση των πολύπλοκων ενζύμων η ονομασία πρέπει να βασίζεται στη δράση του ενζύμου (δραστικό συστατικό) που επέχει λειτουργική θέση στην επεξεργασία τροφίμων.

Τροπολογία 5

Άρθρο 7, Τίτλος

Καταχώριση γενετικώς **τροποποιημένων** ενζύμων στον κοινοτικό κατάλογο

Καταχώριση στον κοινοτικό κατάλογο ενζύμων **τροφίμων από** γενετικώς **τροποποιημένους μικροοργανισμούς**

Αιτιολόγηση

Ο όρος "γενετικώς τροποποιημένων ενζύμων" θα μπορούσε να οδηγήσει σε παρανοήσεις.

Τροπολογία 6 Άρθρο 8

Τα ένζυμα τροφίμων που δεν προορίζονται για πώληση στον τελικό καταναλωτή, είτε πωλούνται χωριστά είτε αναμειγμένα μεταξύ τους **ή/και με άλλα συστατικά όπως ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 2000/13/ΕΚ**, μπορούν να διατεθούν στην αγορά μόνο εάν η συσκευασία ή ο περιέκτης τους φέρουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στα άρθρα 9 έως 12 του παρόντος κανονισμού, οι οποίες πρέπει να είναι ευδιάκριτες, ευανάγνωστες και ανεξίτηλες.

Τα ένζυμα τροφίμων **και τα παρασκευάσματα ενζύμων τροφίμων** που δεν προορίζονται για πώληση στον τελικό καταναλωτή, είτε πωλούνται χωριστά είτε αναμειγμένα μεταξύ τους, μπορούν να διατεθούν στην αγορά μόνο εάν η συσκευασία ή ο περιέκτης τους φέρουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στα άρθρα 9 έως 12 του παρόντος κανονισμού, οι οποίες πρέπει να είναι ευδιάκριτες, ευανάγνωστες και ανεξίτηλες.

Αιτιολόγηση

Σκοπός της τροπολογίας είναι να διευκολυνθεί η επισήμανση των ενζύμων τροφίμων μεταξύ επιχειρήσεων.

Τροπολογία 7 Άρθρο 9, παράγραφος 2

2. Εάν τα ένζυμα τροφίμων πωλούνται αναμειγμένα, οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 πρέπει να δίδονται για κάθε ένα ένζυμο τροφίμων, **κατά φθίνουσα σειρά του ποσοστού του στο συνολικό βάρος.**

2. Εάν τα ένζυμα τροφίμων πωλούνται αναμειγμένα, οι πληροφορίες που προβλέπονται στην παράγραφο 1 πρέπει να δίδονται για κάθε ένα ένζυμο τροφίμων.

Αιτιολόγηση

Σκοπός της τροπολογίας είναι να διευκολυνθεί η επισήμανση των ενζύμων τροφίμων μεταξύ επιχειρήσεων.

Τροπολογία 8
Άρθρο 12, παράγραφος 1, στοιχείο (ζ α) (νέο)

(ζα) την ημερομηνία λήξης πέραν της οποίας η χρήση του ενζύμου τροφίμων θα ήταν ακατάλληλη·

Αιτιολόγηση

Έχει σημασία για τους παραγωγούς τροφίμων να γνωρίζουν τη διάρκεια διατήρησης των ενζύμων τροφίμων για να εγγυώνται την ασφάλεια των τροφίμων.

Τροπολογία 9
Άρθρο 18, παράγραφος 4, στοιχείο (β α) (νέο)

(βα) Η Επιτροπή δύναται να περιλαμβάνει στον κοινοτικό κατάλογο όλα τα ένζυμα τροφίμων που έχουν λάβει έγκριση στην Δανία, τη Γαλλία ή το Ηνωμένο Βασίλειο, ή έχουν ήδη αποτιμηθεί από την Μεικτή επιτροπή εμπειρογνομόνων για τα πρόσθετα τροφίμων, χωρίς να απαιτείται υποβολή αίτηση βάσει της παραγράφου 2 ή γνωμοδότηση της Αρχής.

Αιτιολόγηση

Στα ένζυμα τροφίμων που έχουν ήδη αποτιμηθεί από την Μεικτή επιτροπή εμπειρογνομόνων για τα πρόσθετα τροφίμων ή έχουν ήδη εγκριθεί στη Δανία, τη Γαλλία ή το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να επιτρέπεται ταχεία διαδικασία. Τούτο θα ελαφρύνει το έργο της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Ένζυμα τροφίμων		
Έγγραφο αναφοράς	COM(2006)0425 - C6-0257/2006 - 2006/0144(COD)		
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας	ENVI		
Γνωμοδοτική επιτροπή Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	ITRE 5.9.2006		
Συντάκτης γνωμοδότησης Ημερομηνία ορισμού	Erna Hennicot-Schoepges 4.10.2006		
Εξέταση στην επιτροπή	28.11.2006	27.2.2007	27.3.2007
Ημερομηνία έγκρισης	27.3.2007		
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 47	-: 0	0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jan Březina, Renato Brunetta, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Silvia Ciornei, Pilar del Castillo Vera, Den Dover, Lena Ek, Nicole Fontaine, Adam Gierek, Norbert Glante, András Gyürk, Fiona Hall, Rebecca Harms, Erna Hennicot-Schoepges, Mary Honeyball, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Eugenijus Maldeikis, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Radu Țîrle, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Alejo Vidal-Quadras, Νικόλαος Βακάλης, Атанас Папаризов		
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Alexander Alvaro, Avril Doyle, Robert Goebbels, Matthias Groote, Satu Hassi, Eija-Riitta Korhola, Esko Seppänen, Hannes Swoboda, Lambert van Nistelrooij, Филип Димитров Димитров		